

MUZIKAS SKOLU LOMA, NOZĪME, VIETA

Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācijas versija (saīsināta)

1. Skola spēcīgi attīsta bērnu abas smadeņu puslodes (sevišķi, instrumenta spēle, kura vienlaikus noslogo intelektuālo darbību ar fizisko – viss ķermenis, mugurkauls, elpa, abas rokas, abas kājas), kas vēlāk atspoguļojas un dod efektu ne tikai emocionālajā, bet arī loģiskajā un radošajā domāšanā.

2. Skola pieradina bērnus pie disciplīnās un regulāra darba, kas mūsu tehnoloģiju laiskajā režīmā ir laba lieta; līdz ar to tiek ierobežota arī bezjēgas kļaujošana pa ielām.

3. Skola audzina Latvijas mūzikas amatierus (orķestri, kori, folkloras kopas, solisti), mūzikas pazinējus un mīlotājus, vienkārši inteliģentus pilsoņus; neatzīmēsim par Dziesmusvētkiem un tautas (amatieru) orķestriem; cerēt, ka mūsdienās Dziesmusvētki iztiks bez mūzikas skolām, ir naivi (atceramies, ka pirmajos Dziesmusvētkos piedalījās tikai 1000 dziedātāju (bez orķestriem) ar ļoti vienkāršu repertuāru).

4. Skola dod ļoti labus mūzikas profesionālos pamatus, līdz ar to, Latvijai un pasaulei – ievērojamus mūzikus (instrumentalistus, vokālistus, diriģentus); Latvija šodien izceļas ar lielu spilgtu mūziķu īpatksvaru.

5. Skola bieži vien ir nozīmīgs (dažreiz, pat vienīgais) kultūras centrs, sevišķi, mazajās pilsētīnās vai ciematos; tas ir ārkārtīgi svarīgi mūsdienu lauku izmiršanas apstākļos.

Dīnas Kirnarskajas – muzikologa, Gņesinu Krievijas Mūzikas akadēmijas prorektora, profesora, mākslas zinātnu doktora, psiholoģijas zinātnu doktora – 10 iemesli atdot bērnu uz mūzikas skolu (saīsināts)

1. Spēlēt – tas ir sekot dzīlām tradīcijām. Muzicēt – tas ir izsmalcināti, valdzinoši, tā ir laicīgo manieru apoteoze.

2. Mūzika audzina raksturu un disciplīnu. Spēlēt instrumentu vajag pastāvīgi, regulāri un bez pārtraukuma. Gandrīz ar tādu pašu neatlaidību, ar kādu čempioni trenējas treneri zālē. Bet, atšķirībā no sporta varonjiem, spēlējot klavieres, nevar salauzt kaklu, kāju vai pat roku. Mūzika – tā ir rakstura audzināšana bez traumatisma riska.

3. Nodarbojoties ar mūziku, bērns attīsta matemātiskās spējas. Viņš domā telpiski, manipulē ar abstraktām skaņu figūrām, iegaumējot muzikālo tekstu, un tuvina skaņdarbu matemātiskajai formulai, kurā nevar neko ne atņemt, ne pielikt! Nav nejaušība, ka Oksfordas fizikas un matemātikas profesori sastāda 70% no universitātes mūzikas kluba biedriem.

4. Mūzika un valoda ir dvīni. Tie ir dzimusi viens aiz otra: pirmais vecākais – mūzika; tad –verbālā runas; un mūsu smadzenēs tie turpina dzīvot blakus. Frāzes un teikuvi, komati un periodi, jautājumi un izsaučieni ir gan mūzikā, gan runā. Spēlējošie un dziedošie labāk runā un raksta, vieglāk iegaumē svešvārdus, ātrāk iemācās gramatiku

5. Mūzika ir strukturēta un hierarhiska: lielkie skaņdarbi ir sadalīt mazākās daļās, kuras savukārt ir sadalītas nelielās tēmās un fragmentos, kas sastāv no smalkām frāzēm un motīviem. Jaunie mūzikai apsteidz vienaudžus strukturālās domāšanas ziņā. Nav nejaušība, ka Microsoft izvēlas darbiniekus ar mūzikas izglītību.

6. Mūzikas nodarbības attīsta komunikācijas prasmes. Spēlējot visdažādākos skaņdarbus, mūzikis pasniez publikai komponista iešifrētos dažādus raksturus, manieri, balsi, žestus. Tas ir viens solis līdz biznesmeņa talantam, kuram, iespējams, vissvarīgākais ir atrast kopīgu valodu ar cilvēkiem.

7. Mūzikai ir līdzjūtīgi un drosmīgi vienlaikus. Viņi ir vispusīgi un harmoniski – sajūtās un racionālajā ziņā.

8. Mūzikas nodarbībās iemāca "iekļauties komandā", iekļauties termiņos. Mūzikām vismazāk bail no baisiem vārdiem – darbu pabeigšanas termiņš. Mūzikas skola nevar pārceļ eksāmenu vai koncertu. Mūzikām ir jābūt maksimāli gatavam skatuvei; bērns ar šādu pieredzi ir gatavs izturēt nopietnu eksāmenu, darba intervija vai atbildigu runu. Mūzikas nodarbības bērnībā – maksimāla izturība un artistisms visas dzīves garumā.

9. Mūzikas nodarbības izglīto jaunos Cēzarus, kuri var darīt daudzas lietas vienlaicīgi. Mūzika palīdz orientēties vairākos vienlaicīgos procesos. Pianists, lasot no lapas, uzreiz paveic vairākas lietas – atceras pagātni, skatās nākotnē un kontrolē tagadni. Mūzika māca domāt un dzīvot vairākos virzienos. Bērnam – mūzikām būs vieglāk skriet pa vairākiem dzīves celiņiem un visur pagūt pienākt pirmajam.

10. Mūzika – vislabākais veids, lai gūtu panākumus dzīvē. Kā? Skatieties punktus 1. – 9. Nav brīnumi, ka ar muzikālo pagātni ir saistītas daudzas slavenības. Paskaitieties uz veiksmīgiem cilvēkiem jebkurā jomā; uzdotiet jautājumu, vai viņi nav nodarbojušies ar mūziku, kaut vai neilgi, kaut vai bez lielas centības? Un mums ir 10 iemesli, lai sekotu viņu iedvesmojošam piemēram.

Toms Barnes – portāla Mic.com Mūzikas nodaļas galvenais redaktors, Nujorkas Universitātes absolvents, strādāja ar „Columbia Records” un „Miracle Music” – Mūzikas nodarbības bija labākais, ko vecāki jebkad bija darījuši tavā labā (saīsināts)

1. Tas uzlabo tavas lasīšanas un runas prasmes. Vairāki pētījumi atrada stingru saikni starp dzīrdes un valodas spēju attīstību, piemēram, bērni, kas līdzās lasīšanas apguvei vingrinājās arī mūzikā, uzrādīja daudz labākus rezultātus nekā tie, kas saņēma nemuzikālo stimulāciju, tādu, kā zīmēšana vai citas vizuālās mākslas.

2. Tas uzlabo tavu matemātisku, telpas un laika spriešanu. Mūzika pēc būtības ir dziļi matemātiska. Bērniem, kas saņem augstā līmenē mūzikas apmācību, pastāv

tendence uz labāko rezultātu sasniegšanu arī matemātikā. Tas notiek, pateicoties uzlabotām abstraktām prasmēm orientēties telpā un laikā, ko iegūst jaunie mūzikai. Ar šīm prasmēm, kā arī uzlabojumiem runas un lasīšanas spējās, jaunie mūzikai var palīdzēt sev gūt panākumus jebkurā jomā, kur viņi vēlas ko sasniegt.

3. Tas uzlabo tavas atzīmes. Tika veikti vairāki pētījumi, kas liecināja par to, ka skolēniem, kas gūst labas kvalitātes mūzikas apmācību, atzīmes ir augstākas.

4. Tas paaugstina tavu IQ. Daudzi pētījumi atklāja, ka mūzikai var lielīties ar augstāku IQ līmeni nekā cilvēki, kas nenodarbojas ar mūziku.

5. Tas palīdz tev apgūt valodas ātrāk. Bērni, kas sāk apgūt mūziku ļoti agri, attīsta spēcīgākas lingvistiskas spējas. Tas izpaužas sarežītākā vārdu krājumā, niansētākā gramatikas izpratnē un augstākajā verbālajā IQ.

6. Tas palīdz tev kļūt par labāku klausītāju, kas tev noteikti noderēs, kad būsi vecāks. Mūzikas apgūšana padara cilvēkus par jūtīgākiem klausītājiem, kas var ārkārtīgi noderēt, kad cilvēki paliek vecāki.

7. Tas palēnina novocošanas efektus. Līdzās dzirdes procesu uzlabošanai, mūzikālā vingrināšanās var arī palīdzēt kavēt kognitīvo spēju pasliktināšanos, kas nāk ar vecumu. Daži vissološākie pētījumi pozīcionē mūziku kā efektīvu veidu, kā atvairīt plānprātību.

8. Tas stiprina tavu motoriku. Pētījums atklāja, ka bērni, kas sāka spēlēt līdz 7 gadu vecumam, daudz labāk veica dažādus kustību vingrinājumus nekā tie, kas nenodarbojas ar mūziku.

9. Tas uzlabo tavu darba atmiņu. Mūzikas apmācībās lielu lomu spēlē darba atmiņa (jeb īslaicīgā atmiņa). Jo vairāk kāds praktizējas sava instrumenta spēlē, jo attīstītākā kļūst viņa īslaicīga atmiņa. Tam ir pozitīva ietekme uz īslaicīgas atmiņas spējām, apstrādes ātrumu un spriešanas spējām.

10. Tas uzlabo tavu ilglaicīgo atmiņu, balstītu uz vizuāliem kairinātājiem. Mūzikas apmācības spēj arī ietekmēt ilglaicīgo atmiņu, īpaši vizuālajā sfērā. Klasiski trenēti mūzikai, kas spēlē ilgāk par 15 gadiem, iegūst augstākus rezultātus vizuālajos ilglaicīgas atmiņas testos.

11. Tas lāuj tev vieglāk pārvarēt uztraukumu. Saskaņā ar pētījumiem var apgalvot, ka mūzikālā vingrināšanās paātrināja galvas garozas darbību uzmanības prasmju, uztraukuma pārvarēšanas un emocionālās kontroles jomā.

12. Tas uzlabo tavu pašapziņu un pašcieņu. Vairāki pētījumi parādīja, kā mūzika var uzlabot bērna pašapziņu un pašcieņu. Augsts pašcieņas līmenis var palīdzēt bērniem augt un attīstīties daudzās akadēmiskajās un neakadēmiskajās jomās.